

BÜTÜNCÜL ÇOK SİSTEMLİ AİLE TERAPİSİ

Atölye Çalışması Malzemeleri

29 Kasım – 1 Aralık 2013

Dr. William M. Pinsof, PhD, LMFT, ABPP

Psikoterapi Enstitüsü

Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları: 168

Bütüncül Çok Sistemli Aile Terapisi
Atölye Çalışması Malzemeleri
Dr. William M. Pinsof, PhD, LMFT, ABPP

ISBN 978-605-4817-43-6
Copyright© Psikoterapi Enstitüsü

Tüm hakları saklıdır. Yayıncının izni olmaksızın tümüyle veya kısmen yayımlanamaz, kısmen de olsa çoğaltılamaz ve elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

Birinci baskı: Ağustos 2014

Editör: Tahir Özakkaş
Çeviren ve yayıma hazırlayan: Menekşe Arık

Baskı: Acar Matbaacılık
Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No:12/243 Zeytinburnu/İstanbul
Tel: 0212 577 77 45
www.iklimmatbaa.com

PSİKOTERAPİ ENSTİTÜSÜ EĞİTİM ARAŞTIRMA SAĞLIK
ORGANİZASYON VE DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ.

Eğitim ve Kongre Merkezi: Fatih Sultan Mehmet Caddesi No285
Darıca-İZMİR

Tel : 0262 653 6699 Fax : 0262 653 6698

Merkez: Bağdat Caddesi No: 540/8 Bostancı-İSTANBUL
Tel : 0216 464 3119 Fax : 0216 464 3102

www.psikoterapi.com - www.psikoterapi.org - www.hipnoz.com

İÇİNDEKİLER

ATÖLYE ÇALIŞMASI PROGRAMI	iv
POWER POINT SUNUM	1
William M. Pinsof HAKKINDA	28

BÜTÜNCÜL ÇOK SİSTEMLİ AİLE TERAPİSİ

ATÖLYE ÇALIŞMASI PROGRAMI

29 Kasım

- 09:00 – 10:30 Bütüncül Sorun Odaklı Üst Çerçevesel Nedir?
10:30 – 11:00 *Kahve Arası*
11:00 – 12:30 Soruna dair Anlatıyı Birlikte Yaratmak
12:30 – 14:00 *Öğle Yemeği*
14:00 – 15:30 STIC®--Sistemik Terapi Değişim Envanteri
15:30 – 16:00 *Kahve Arası*
16:00 – 17:30 STIC Verilerini Sorun Anlatısı ile Bütünleştirmek

30 Kasım

- 09:00 – 10:30 Terapinin Planlanması
10:30 – 11:00 *Kahve Arası*
11:00 – 12:30 Planlama Bağlamları - Üst Çerçevesel Etkileşimi
12:30 – 14:00 *Öğle Yemeği*
14:00 – 15:30 Deneysel Temelli Planlama
15:30 – 16:00 *Kahve Arası*
16:00 – 17:30 Vaka Sunumu

1 Aralık

- 09:00 – 10:30 Bütüncül Psikoterapi İttifakı
10:30 – 11:00 *Kahve Arası*
11:00 – 12:30 Çok Sistemli Terapide İttifakları İnşa Etme ve Sürdürme
12:30 – 14:00 *Öğle Yemeği*
14:00 – 15:30 Deneysel Temelli İttifak Yönetimi
15:30 – 16:00 *Kahve Arası*
16:00 – 17:30 Deneysel Temelli Sonlandırma

1. GÜN: BÜTÜNCÜL SORUN MERKEZLİ ÜST ÇERÇEVELER: ÇOK SİSTEMLİ & DENEYSEL TEMELLİ AİLE, ÇİFT VE BİREYSEL PSİKOTERAPİ

Dr. William M. Pinsof, PhD, LMFT, ABPP
The Family Institute Başkanı
Northwestern University
29 Kasım 2013

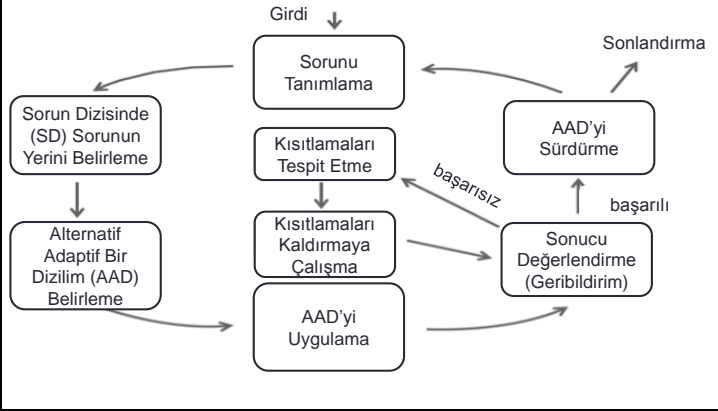
Bütüncül, Sorun Merkezli Üst Çerçevesel (BSMÜ) Nedir?

- Kapsamlı
- Bir bakış açısı
- Bütünleşme mi seçmecilik mi
- Çok sistemli
- Deneysel temelli

BSMÜ'nün Felsefi Ön Kabulleri: Temel Dayanaklar

- Kısmi ve ilerlemeli bilgi
- Sistemler teorisi
- Ayırıcı Nedensellik
- Kısıtlama Teorisi

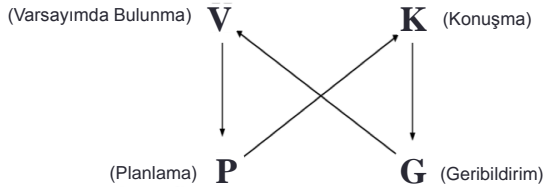
BSMÜ'nün Özü

BSMÜ

- Sorunu merkeze alan odak
- Danışan sistemi
 - Doğrudan
 - Dolaylı
- Sorun dizileri →
alternatif adaptif diziler

Ayrıntılı Plan ve Yineleme

Şekil 3: Terapinin Ayrıntılı Planı

(Adapted from Breunlin, Schwartz and MacKune-Karrer, 1992)

Family Process, 50 (3) 2011, 314-336. Reproduced with permission of John Wiley & Sons, Inc. (Copyright 2011)

Kısıtlamalar Ağı

- Sistem düzeyleri:
 - Kiři
 - İliřkiler
 - Aile
 - Topluluk
 - Toplum/Kamu
 - Medeniyet

Varsayım Üst Çerçevesleri

▪ Dizilimler	▪ Kùltür
▪ Biyoloji	▪ Gelişim
▪ Zihin	▪ Cinsiyet
▪ Örgütlenme	▪ Maneviyat

Kısıtlamalar Ağı

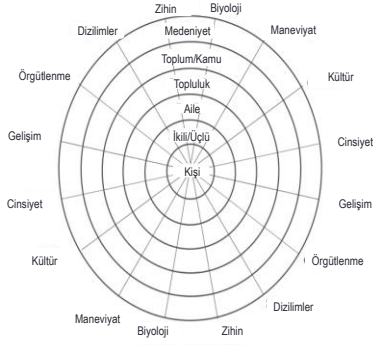

Figure 2. Web of constraints

Family Process, 50 (3) 2011, 314-336. Reproduced with permission of John Wiley & Sons, Inc. (Copyright 2011)

Soruna dair Anlatıyı Birlikte Yaratmak

- Aşağıdakileri bütünleştirir:
 - Sistem düzeyleri
 - Üst çerçeveler
 - Geliş şikayetlerini/dizilimleri Ağ içine yerleştirir

Deneysel Temelli Psikoterapi

- Temelli mi destekli mi
- Bilimsel verileri tedaviye getirmek
- Deneylerden gelen bilgiler temelinde varsayımda bulunmak

Sistemik Terapi Değişim Envanteri: STDE

- Çok sisemli & çok boyutlu
- Danışan sistemlerini değerlendirir
- Değişimi takip eder
- Terapistlere geri bilgi verir

STDE

- Terapistlerle danışan sistemleri arasında işbirliğini kolaylaştırır
 - Birlikte değerlendirme
 - Birlikte planlama
 - İlerlemeyi birlikte değerlendirme
 - Sonlandırmayı birlikte planlama/değerlendirme

STDE: Sistem Ölçekleri

- Bireysel Sorunlar & Güçlü Yanlar (BSG)
- İlk Aile (İA)
- Eşle İlişki (Eİ)
- Aile/Hane (AH)
- Çocuk Sorunları & Güçlü Yanları (ÇSG)
- Çocukla İlişki (Çİ)

STDE Versiyonları

- **BAŞLANGIÇ**
 - İlk seanstan önce (30-45 dakikalık)
 - Terapiye katılan her danışan (12 yaş ve üstü)
- **SEANS ARASI**
 - Seanstan önceki 24 saat içinde
 - O seansa katılan bütün danışanlar
 - Daha kısa versiyon (5-8 dakikalık)
 - İttifaklar ölçülür

STDE

- **Çok sistemli**
 - Danışanlar yalnızca kendi demografilerine uyan ölçekleri doldururlar
 - Bireyler, çiftler ve ailelerle kullanılabilir
 - Danışan verileri yan yana gösterilir: terapisti çok sistemli düşünmeye zorlar

STDE

- Çok boyutlu
 - Her bir Sistem Ölçeği bir dizi alt ölçekler veya boyutlardan oluşur
 - 6 sistem ölçeği, toplamda 36 alt ölçek
 - Doğrulayıcı Etken Analizi üzerinden yaratılır ve teyit edilir

STDE

- Her bir danışanın Klinik Profili şunları gösterir:
 - Başlangıçta Klinik Aralıkta yer alan bütün alt ölçekleri
 - Danışanın aldığı puanın şiddetini
 - Klinik Profil «Büyük 6»ya odaklanır – klinik açıdan en önemli 6 alt ölçek
- Normlu- NORC araştırması (NORC- Ulusal Kamuoyu Araştırma Merkezi)

Varsayılan Anlatı

- STDE verilerini soruna dair oluşturulan anlatı formülasyonu ile bütünleştirmek
- STDE verilerini şunlarla bağlamak:
 - Kısıtlamalar Ağındaki Sistem Düzeyleriyle
 - BSMÜ Varsayım Üst Çerçeveleriyle
- Soruna dair oluşturulan anlatı, danışanın anlattıklarıyla terapistin STDE verilerinden gözlemlediklerinden oluşur – işbirliğine dayalıdır

2. GÜN: BÜTÜNCÜL SORUN MERKEZLİ ÜST ÇERÇEVELER: ÇOK SİSTEMLİ & DENEYSEL TEMELLİ AİLE, ÇİFT VE BİREYSEL PSİKOTERAPİ

Dr. William M. Pinsof, PhD, LMFT, ABPP
The Family Institute Başkanı
Northwestern University
30 Kasım 2013

BSMÜ: Planlama

- Terapi, planlanan bir faaliyettir
- Terapist müdahaleler yoluyla varsayımları sınar
- Müdahaleler, küçük klinik deneyler gibidir
- Planlama, hangi müdahaleleri/stratejileri hangi sırada kullanacağınıza karar vermektir

Planlama Bağlamları

- Aile- farklı kuşaklardan gelen en az iki kişi bir sistem içindedir
- Çift- aynı kuşaktan iki insan bir sistem içindedir
- Birey- sistemin bir üyesi

BSMÜ Planlama Üst Çerçevesleri

- Eylem
- Anlam/Duygu
- Biyodavranışsal
- İlk Aile
- İçsel Tasarım
- Kendilik

BSMÜ Planlama Matrisi

Üst Çerçeveler (ÜÇ'ler)		Terapi Bağlamları		
Varsayım ÜÇ'leri	Planlama ÜÇ'leri	Aile-Topluluk	Çift	Birey
Dizilimler, Örgütlenme, Gelişim	Eylem örn. Yapısal, Davranışsal, Stratejik, İşlevsel			
Kültür, Cinsiyet, Maneviyat, Zihin Dizilimleri	Duygu/Anlam örn. Bilişsel, BDT, Anlatı, DOT, DDT, Psiko-eğitim			
Biyoloji	Biyodavranışçı örn. Rahatlama, Farkındalık, BDT, Psiko-farmakoloji			
Kuşaklararası Örnekliler: Dizilim, Örgütlenme, Zihin	İlk Aile örn. Yapısal, Boweman			
Zihin Örgütlenmesi	İşsel Tasarım örn. Nesne ilişkileri, Bağlama Kuramı, İşsel Aile Sistemleri			
Kendiliğin Gelişimi	Kendilik örn. Kendilik Psikolojisi			

Sekil 4. BSMÜ Planlama Matrisi

Aile Süreci, 50 (3) 2011, 314-336, John Wiley&Sons, Inc. izniyle çoğaltılmıştır (Telif hakkı 2011)

Etkileşim: Planlama & Üst Çerçeveler

- Üst çerçeveler, bağlamların (aile, çift, birey) içinden geçer
- BSMÜ Uygulama İlkesi:
 - Bağlamlar ve üst çerçeveler terapide belli bir sırada kullanılmalı, terapideki kılavuz hatları takip etmelidir (Şekil 3'teki ok)

Terapinin Kılavuz Çizgileri

- **Başarısızlık güdümlü kılavuz hat-** belli bir hücredeki çalışmanın başarısızlığa uğramasının sevk ettiği hareket
- **Kişilerarası kılavuz hat-** en geniş kişilerarası bağlamdan bireye ilerleme
- **Uygun maliyet kılavuz hattı-** en basit, en doğrudan, en az maliyetli müdahaleleri en önce kullanma
- **Zaman kılavuz hattı-** şu ana odaklanarak başlama, gerektiğçe geçmişe gitme

DeneySEL Temelli Planlama

- Birincil odak noktası, STDE Klinik Profilidir – Büyük 6
- Planlama işbirliğine dayalıdır, varsayımda bulunma ile bağlantılıdır
- Terapist, STDE BAŞLANGIÇ verilerini danışanlara sunar, hangi alanların onları en çok ilgilendirdiğini/kaygılandırıldığını sorar

3. GÜN: BÜTÜNCÜL SORUN MERKEZLİ ÜST ÇERÇEVELER: ÇOK SİSTEMLİ & DENEYSEL TEMELLİ AİLE, ÇİFT VE BİREYSEL PSİKOTERAPİ

Dr. William M. Pinsof, PhD, LMFT, ABPP
The Family Institute Başkanı
Northwestern University
1 Aralık 2013

Konuşma-Planının Uygulanması

- BSMÜ Terapisti :
 - İlişkisel terapisttir
 - Ön ayak olan ve kolaylaştırandır
 - Bilgili uzmandır
 - Eş soruşturmacıdır
 - Öğretmendir